

Установа адукацыі
“Беларускі дзяржаўны педагагічны ўніверсітэт імя Максіма Танка”

ЗАЦВЯРДЖАЮ

Прарэктар па вучэбнай рабоце

А.В. Макоўчык

« 18 » 2019 г.

Рэгістрацыйны № УД 26-1400/вуч.

2019

ГІСТОРЫЯ

Вучэбная праграма ўстановы вышэйшай адукацыі
па вучэбнай дысцыпліне для спецыяльнасцей:

- 1-01 01 01 Дашкольная адукацыя;
- 1-01 02 01 Начальная адукацыя;
- 1-02 01 01 Гісторыя і грамадазнаўчыя дысцыпліны;
- 1-02 01 02 Гісторыя і сусветная мастацкая культура;
- 1-02 01 03 Гісторыя і экскурсійна-краязнаўчая праца;
- 1-02 03 01 Беларуская мова і літаратура;
- 1-02 03 02 Руская мова і літаратура;
- 1-02 03 03 Беларуская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы);
- 1-02 03 04 Руская мова і літаратура. Замежная мова (з указаннем мовы);
- 1-02 04 01 Біялогія і хімія;
- 1-02 04 02 Біялогія і рэаграфія;
- 1-02 05 01 Матэматыка і інфарматыка;
- 1-02 05 02 Фізіка і інфарматыка;
- 1-02 05 04 Фізіка і тэхнічная творчасць;
- 1-03 01 03 Выяўленчае мастацтва і камп'ютарная графіка;
- 1-03 01 04 Сусветная і айчынная культура, фальклор;
- 1-03 01 06 Выяўленчае мастацтва, чарчэнне і народныя мастацкія промыслы;
- 1-03 01 07 Музыкальнае мастацтва, рытміка і харэаграфія;
- 1-03 01 08 Музыкальнае мастацтва і сусветная мастацкая культура;
- 1-03 02 01 Фізічная культура;
- 1-03 03 01 Лагапедыя;
- 1-03 03 06 Сурдапедагогіка;
- 1-03 03 07 Тыфлапедагогіка;
- 1-03 03 08 Алігафрэнапедагогіка;
- 1-03 04 01 Сацыяльная педагогіка;
- 1-03 04 03 Практычная псіхалогія;
- 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога;
- 1-23 01 04 Псіхалогія;
- 1-86 01 01 Сацыяльная работа (па напрамках);
- 1-88 01 01 Фізічная культура (па напрамках);
- 1-88 01 02 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (па напрамках);
- 1-88 02 01 Спартыўна-педагагічная дзейнасць (па напрамках);
- 1-89 02 01 Спартыўна-турысцкая дзейнасць (па напрамках)

2019 г.

Праграма складзена на падставе тыповой вучэбнай праграмы па абавязковым модулі для ўстаноў вышэйшай адукацыі, зацверджанай Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь (рэгістрацыйны № ТД-СГ.023/гшп. ад 30.06.2014 г.).

СКЛАДАЛЬНІКІ:

Л.Э.Дзічкоўская, дацэнт кафедры гісторыі Беларусі і славянскіх народаў БДПУ, кандыдат гістарычных навук;
І.М.Трасцянян, выкладчык кафедры гісторыі Беларусі і славянскіх народаў БДПУ, кандыдат гістарычных навук.

РЭЦЭНЗЕНТЫ:

С.Л.Лугаўцова, дацэнт кафедры гісторыі Расіі БДУ, кандыдат гістарычных навук, дацэнт;
В.А.Йоцюс, старэйшы выкладчык кафедры ўсеагульнай гісторыі і метадыкі выкладання гісторыі БДПУ, кандыдат гістарычных навук

РЭКАМЕНДАВАНА ДА ЗАЦВЯРДЖЭННЯ:

Кафедрай гісторыі Беларусі і славянскіх народаў (пратакол № 11 ад 28 мая 2019 г.)

Загадчык кафедры

А.Ф.Вялікі

Навукова-метадычным саветам БДПУ
(пратакол № 8 ад 18.06 2019 г.).

Афармленне вучэбнай праграмы і суправаджаючых яе матэрыялаў дзеючым патрабаванням Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь адпавядае

Метадыст вучэбна-метадычнага аддзела БДПУ

Г.В.Вінаградава
д.т.н., докт. філ. нав.

ТЛУМАЧАЛЬНАЯ ЗАПІСКА

Вучэбная праграма “Гісторыя” прызначана для рэалізацыі на першай ступені вышэйшай адукацыі ў рамках цыкла сацыяльна-гуманітарных дысцыплін. Яна скіравана на авалоданне студэнтамі асноўнымі тэарэтычнымі дасягненнямі гістарычнай навукі, апрацоўку, асэнсаванне і сістэматызацыю вучэбнай інфармацыі, набыццё практыкаарыентаваных уменняў.

Месца вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” у сістэме сацыяльна-гуманітарных ведаў вызначаецца тым, што прадметам яе вывучэння з’яўляюцца найбольш важныя пытанні дзяржаўна-палітычнага, сацыяльна-эканамічнага, канфесійнага, культурнага і духоўнага развіцця беларускага народа ў кантэксце ўсходнеславянскай і заходнееўрапейскай гісторыі з улікам цывілізацыйных характарыстык.

Актуальнасць вывучэння гісторыі Беларусі абумоўлена неабходнасцю выпрацоўкі аб’ектыўнага навуковага погляду на гісторыю беларускага народа, які сфарміраваўся ў працэсе ўзаемадзеяння разнастайных сацыяльна-эканамічных, этнакультурных, геапалітычных і культурна-цывілізацыйных фактараў. Гэта з’яўляецца абавязковай умовай, якая забяспечвае падрыхтоўку не толькі спецыяліста-прафесіянала, але і фарміраванне ў асобы якасцей грамадзяніна і патрыёта.

Мэтай вывучэння вучэбнай дысцыпліны з’яўляецца фарміраванне ў студэнтаў фундаментальных ведаў па гісторыі Беларусі ад першабытных часоў да станаўлення сувярэннай беларускай дзяржавы, і выхаванне на гэтай аснове пачуцця прыналежнасці да лёсу краіны і яе гісторыі.

Для рэалізацыі вызначанай мэты прадугледжваецца вырашэнне наступных **задач**:

- высвятленне прычынна-выніковых сувязей і заканамернасцей гістарычнага развіцця беларускага народа ў кантэксце еўрапейскай і сусветнай гісторыі;
- усведамленне студэнтамі сістэмы матэрыяльных, культурных і духоўных каштоўнасцей беларускага народа, якія служаць рэтраспектывай для аналізу сучаснасці і вызначэння перспектывы будучай жыццядзейнасці;
- атрыманне тэарэтычных і практычных ведаў, якія дазваляць студэнтам правільна аналізаваць падзеі і факты гісторыі, рабіць неабходныя высновы і абагульненні;
- фарміраванне гатоўнасці выпускніка вышэйшай школы як грамадзяніна Рэспублікі Беларусь спрыяць далейшаму развіццю сваёй краіны.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **ведаць**:

- асноўныя падзеі і факты з гісторыі Беларусі;
- асаблівасці эканамічнага, сацыяльнага, палітычнага і культурнага развіцця Беларусі ў канкрэтна-гістарычны перыяд;
- этапы фарміравання беларускай народнасці і нацыі, станаўлення і развіцця беларускай дзяржаўнасці.

У выніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **умець**:

- выкарыстоўваць метадалогію гістарычнай навукі для аналізу гістарычнага развіцця беларускага народа;
- выяўляць асноўныя тэндэнцыі сацыяльна-эканамічнага і палітычнага развіцця беларускай нацыі ў канкрэтна-гістарычныя перыяды;
- выкарыстоўваць гістарычны вопыт для аналіза і ацэнкі сучасных праблем у развіцці Беларусі.

Увыніку вывучэння вучэбнай дысцыпліны студэнт павінен **валодаць**:

- спосабамі адбору і сістэматызацыі гістарычнай інфармацыі;
- метадамі, формамі і сродкамі аптымізацыі, рацыяналізацыі і інтэнсіфікацыі адукацыйнага працэсу.

Вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” павінна забяспечыць фарміраванне ў студэнтаў наступных акадэмічных і прафесійных кампетэнцый.

Патрабаванні да акадэмічных кампетэнцый:

АК-1. Умець прымяняць базавыя навукова-тэарэтычныя веды для вырашэння тэарэтычных і практычных задач.

АК-2. Валодаць метадамі навукова-педагагічнага даследвання.

АК-3. Валодаць даследчымі навыкамі.

АК-4. Умець працаваць самастойна.

АК-5. Быць здольным параджаць новыя ідэі (валодаць крэатыўнасцю).

Патрабаванні да прафесійных кампетэнцый:

ПК-1. Кіраваць вучэбна-пазнавальнай і вучэбна-даследчай дзейнасцю навучэнцаў.

ПК-2. Выкарыстоўваць аптымальныя метады, формы і сродкі навучання.

ПК-3. Арганізоўваць і праводзіць навучальныя заняткі розных відаў і формаў.

ПК-4. Арганізоўваць самастойную працу навучэнцаў.

ПК-17. Ажыццяўляць прафесійную самаадукацыю і самавыхаванне з мэтай удасканалення прафесійнай дзейнасці.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбным планам адводзіцца 100 гадзін, з іх 34 – аўдыторныя гадзіны (лекцыйных – 18, семінарскіх заняткаў – 16 гадзін), на самастойную работу – 30 гадзін. Форма кантроля – экзамен (36 гадзін). Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі факультэтаў.

На вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбным планам па спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура, 1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная дзейнасць (менеджмент у турызме) адводзіцца 72 гадзіны, з іх 34 – аўдыторныя гадзіны (лекцыйных – 18, семінарскіх заняткаў – 16 гадзін), на самастойную работу – 38 гадзін. Форма кантроля – залік. Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі факультэтаў.

На завочнай форме атрымання адукацыі на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца ўсяго 100 гадзін, з іх 10 – аўдыторных гадзін (лекцыйных – 6, семінарскіх заняткаў – 4 гадзіны), на самастойную работу – 54 гадзіны. Форма кантроля – экзамен (36 гадзін). Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі факультэтаў.

На завочнай форме атрымання адукацыі са скарачаным тэрмінам навучання на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны адводзіцца ўсяго 100 гадзін, з іх 8 – аўдыторных гадзін (лекцыйных – 6, семінарскіх заняткаў – 2 гадзіны), на самастойную работу – 56 гадзін. Форма кантроля – экзамен (36 гадзін). Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планамі факультэтаў.

На завочнай форме атрымання адукацыі на вывучэнне вучэбнай дысцыпліны “Гісторыя” вучэбнымі планами па спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура, 1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная дзейнасць (менеджмент у турызме) адводзіцца 72 гадзіны, з іх 10 – аўдыторных гадзін (лекцыйных – 6, семінарскіх заняткаў – 4 гадзіны), на самастойную работу – 62 гадзіны. Форма кантроля – залік. Па курсам і семестрам нагрузка плануецца ў адпаведнасці з вучэбнымі планами факультэтаў.

ЗМЕСТ ВУЧЭБНАГА МАТЭРЫЯЛУ

1. Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі

Гісторыя Беларусі – арганічная і неад’емная частка еўрапейскай і сусветнай гісторыі. Метадалагічныя асновы і прынцыпы вывучэння гісторыі, яе перыядызацыя. Фармацыйны і цывілізацыйны падыходы да вывучэння гісторыі. Прадмет вывучэння гісторыі Беларусі ў кантэксце цывілізацыйнага развіцця, як складовай часткі ўсходнеславянскай і агульнаеўрапейскай гісторыі. Айчынныя гістарыяграфічныя школы. Агульная характарыстыка асноўных крыніц і гістарыяграфіі.

Пачатак засялення чалавекам тэрыторыі сучаснай Беларусі. Аблічча, умовы жыцця, прылады працы і заняткі. Асноўныя археалагічныя культуры эпохі каменнага і бронзавага вякоў. Шлюбна-сямейныя адносіны і грамадскі лад. Распад радавой абшчыны і станаўленне суседскай. Насельніцтва Беларусі ў жалезным веку. Распад індаеўрапейскай супольнасці. Асноўныя раёны пражывання балтаў, славян, германцаў і іншых народаў. Сацыяльна-эканамічнае развіццё плямёнаў эпохі жалеза. Змены ў гаспадарцы, матэрыяльнай і духоўнай культуры.

2. Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.

Станаўленне ранніх дзяржаўных утварэнняў на беларускіх землях. Кіеўская Русь. Полацкае і Тураўскае княствы і іх узаемаадносіны з Кіевам і Ноўгарадам. Полацкая дынастыя князёў. Рагвалод. Рагнеда. Захоп Уладзімірам Святаслававічам Полацкай зямлі. Аднаўленне незалежнасці. Полацкі князь Ізяслаў. Узмацненне Полацкага княства ў XI ст. Феадальная раздробленасць. Распад Полацкай зямлі на ўдзельныя княствы (гарады-дзяржавы): Полацкае, Віцебскае, Менскае, Друцкае, Ізяслаўскае і інш. Тураўскае княства. Прыняцця і распаўсюджванне хрысціянства. Дваяверства. Значэнне прыняцця хрысціянства. Пісьменства. Летапісы і рукапісныя кнігі. Літаратура. Пісьменства па археалагічных помніках. Вусная народная творчасць. Паданні пра Рагнеду і Ёсяслава Чарадзея. Звычаі і абрады. Народны каляндар. Рэлігійна-асветніцкія дзеячы Беларусі: Еўфрасіння Полацкая, Кірыла Тураўскі, Клімент Смаляціч, Аўраамій Смаленскі. Манументальнае дойлідства Полацкай зямлі і Панямоння. Абарончае дойлідства XIII ст. Архітэктурныя школы. Манументальны жывапіс. Кніжная графіка. Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва. Развіццё перадумоў фарміравання беларускай народнасці.

3. Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)

Вялікае Княства Літоўскае – цэнтр збірання беларускіх і іншых усходнеславянскіх зямель. Барацьба за вялікае княжанне пасля смерці Міндоўга. Палітыка вялікіх князёў Віцены, Гедыміна, Альгерда. Шляхі ўключэння беларускіх зямель у склад Вялікага Княства Літоўскага. Дынастычная барацьба ў 70–90-я гады XIV ст. (Кейстут, Ягайла, Андрэй

Полацкі, Вітаўт). Крэўская ўнія. Ліквідацыя ўдзельных княстваў. Стварэнне ваяводстваў. Гарадзельскі прывілей 1413 г. Унутрыпалітычная барацьба пасля смерці Вітаўта.

Адносіны Вялікага Княства Літоўскага з Маскоўскай дзяржавай, Польшчай, Крымам і Ордэнам. Вільня – адзін з цэнтраў аб’яднання ўсходнеславянскіх зямель. Пашырэнне тэрыторыі Вялікага Княства. Паходы Альгерда на Маскву. Бітва на Сініх Водах (1362 г.) і далучэнне да княства Валыні, Падолля і Кіеўшчыны. Уніі Вялікага Княства Літоўскага з Польшчай. Грунвальдская бітва і яе значэнне.

Сельская гаспадарка і асаблівасці яе развіцця. Становішча сялян. Удасканаленне прылад працы і сістэмы апрацоўкі зямлі. Формы землеўладання. Прывелеі федалаў. Землекарыстанне і павіннасці сялян. Формы феадальнай залежнасці. Запрыгоньванне сялян. Гарады і мястэчкі. Склад і становішча гарадскога насельніцтва. Магдэбургскае права. Асноўныя заняткі гараджан. Унутраны гандаль і знешнеэканамічныя сувязі. Фарміраванне асноўных класаў – саслоўяў феадальнага грамадства ў ВКЛ – шляхты, сялянства, мяшчанства.

Складванне этнічнай тэрыторыі беларусаў. Утварэнне сацыяльна-эканамічнай супольнасці. Народная самасвядомасць. Народнасць і рэлігія. Узнікненне і станаўленне беларускай мовы і яе дзяржаўны статус у Вялікім Княстве Літоўскім. Паходжанне назваў “Белая Русь”, “ліцвіны-беларусы”. Мінталітэт беларускага народа. Народная творчасць. Літаратура. Рукапісныя кнігі. Кніжная графіка. Беларускія летапісы. Творчасць Рыгора Цамбалака. Выяўленчае мастацтва. Архітэктура. Этнічныя меншасці. Татарскае і яўрэйскае насельніцтва Беларусі – рассяленне, заняткі, культура. Іншыя народы ў этнічных працэсах на беларускіх землях.

4. Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай

Люблінская ўнія (1569 г.). Утварэнне Рэчы Паспалітай. Статут 1588 г. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай. Органы ўлады і кіравання. Паступовая паланізацыя сацыяльных вярхоў беларускага грамадства. Становішча сялянскай гаспадаркі. Феадальнае землеўладанне. Юрыдычнае і эканамічнае становішча сялянства. Павіннасці і дзяржаўныя падаткі. Гарады Беларусі. Рамесная вытворчасць і гарадскі гандль. Гандлёвыя сувязі. Гарадское самакіраванне. Сацыяльная барацьба ў беларускіх гарадах. Этнічная тэрыторыя, свядомасць і структура беларускага народа. Сялянства як захавальнік патэнцыялу для развіцця беларускага этнасу.

Паўстанне 1648–1654 гг. на Украіне і паўднёва-заходніх землях ВКЛ. Войны Рэчы Паспалітай са Швецыяй і Расіяй (1654–1667 гг.). Ваенныя дзеянні на тэрыторыі Беларусі і іх наступствы для эканомікі і насельніцтва. Андрусаўскае перамір’е. Асманская агрэсія ў Еўропе. Працідзеянне Рэчы Паспалітай турэцкай і татарскай агрэсіі. Перамога С. Баторыя над туркамі пад Венай (1683 г.). Месца і роля Рэчы Паспалітай у еўрапейскай геапалітыцы ў канцы XVI–XVII стст.

Галоўныя рысы эканамічнага, сацыяльнага і палітычнага развіцця заходнёеўрапейскіх краін у пачатку XVIII ст. Паўночная вайна. Ваенныя дзеянні на тэрыторыі Беларусі. Узмацненне пазіцый у еўрапейскай палітыцы Прусіі, Аўстрыі, Расіі і іх адносіны да Рэчы Паспалітай.

Прычыны крушэння і падзелаў Рэчы Паспалітай. Дэсідэнцкі рух. Першы падзел Рэчы Паспалітай. Канстытуцыя Рэчы Паспалітай (1791 г.). Другі падзел Рэчы Паспалітай. Паўстанне пад кіраўніцтвам Тадэвуша Касцюшкі, падзеі на тэрыторыі Беларусі. Трэці падзел Рэчы Паспалітай.

Асноўныя тэндэнцыі развіцця сусветнай гісторыі ў Новы час. Эпоха Адраджэння, Рэфармацыя, Асветніцтва.

5. Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)

Значэнне ўключэння Беларусі ў склад Расійскай імперыі ва ўмовах фарміравання індустрыяльнага грамадства. Цывілізацыйнае адзінства Беларусі і Расіі. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі. Беларускія землі ў перыяд вайны 1812 г. Польскае паўстанне 1830–1831 гг. і яго наступствы.

Расійскі шлях палітычнай і эканамічнай мадэрнізацыі. Адмена прыгоннага права. Рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх здзяйснення на Беларусі. Спецыфіка прамысловага перавароту ў Беларусі. Месца эканамікі Беларусі ва ўсерасійскім рынку. Змены ў сацыяльнай структуры насельніцтва.

Грамадска-палітычныя рухі і аб'яднанні ў Беларусі. Паўстанне 1863–1864 гг. яго ўплыў на палітыку ўладаў у Беларусі і грамадска-палітычную думку. Ідэалогія лібералізму, народніцкія і сацыял-дэмакратычныя плыні. Узнікненне агульнарасійскіх і беларускіх партый. Рэвалюцыя 1905–1907 гг. і пачатак расійскага парламентарызму. Сталыпінская аграрная рэформа і асаблівасці яе здзяйснення ў Беларусі. Першая сусветная вайна і яе наступствы для Беларусі.

Лютаўская рэвалюцыя і фарміраванне новых улад. Стратэгія і тактыка палітычных партый у адносінах да ўлады, праблемы выбару шляхоў далейшага грамадскага развіцця. Абвастрэнне сацыяльна-эканамічнага і палітычнага крызісу ў Расіі, расстаноўка палітычных сіл на Заходнім фронце і ў Беларусі восенню 1917 г.

6. Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)

Роля Кастрычніцкай рэвалюцыі ў гістарычным лёсе беларускага народа. Устанаўленне савецкай улады ў Беларусі. Першыя рэвалюцыйныя пераўтварэнні. Барацьба супраць германскіх акупантаў.

Праблемы фарміравання беларускай дзяржаўнасці на нацыянальна-дэмакратычнай і рэвалюцыйна-класавай асновах. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі ва ўмовах германскай акупацыі – спроба зацвярджэння беларускай дзяржаўнасці на заходніх парламенцкіх прынцыпах. Утварэнне

беларускай дзяржаўнасці на савецкай аснове. Барацьба беларускага народа з польскімі інтэрвентамі. Роля і месца БССР у складзе СССР.

Савецкая мадэль мадэрнізацыі грамадства. Усталяванне савецкай аднапартыйнай грамадска-палітычнай сістэмы ў БССР. Сканцэнтраванне функцый заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады ў руках дзяржаўна-партыйнага апарата. Дэфармацыі ў грамадска-палітычным жыцці БССР. Палітычныя рэпрэсіі 30-х гг. XX ст. Праблема вызначэння грамадска-палітычнага ладу ў СССР.

Шляхі і метады будаўніцтва індустрыяльнага грамадства ў савецкай Беларусі (асаблівасці НЭПа, індустрыялізацыя, калектывізацыя).

Уздзеянне савецкага фактару на фарміраванне беларускай нацыі. Станаўленне беларускай савецкай культуры. Палітыка беларусізацыі. Дасягненні і супярэчнасці развіцця культуры і навукі ў 30-я гг. XX ст. Стаўленне савецкай улады да царквы.

Вынікі Першай сусветнай вайны. Беларускае пытанне пры афармленні Версальска-Вашынгтонскай сістэмы. Рыжская мірная дамова 1921 г. у гістарычным лесе беларускага народа.

Грамадска-палітычнае, эканамічнае і нацыянальна-культурнае становішча Заходняй Беларусі ў складзе Польскай дзяржавы. Рэвалюцыйны і нацыянальна-вызваленчы рух у Заходняй Беларусі ў 20–30-я гг. XX ст.

7. Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны

Прыход фашыстаў да ўлады ў Італіі і Германіі. Абвастрэнне супярэчнасцяў паміж еўрапейскімі дзяржавамі ў 30-я гг. XX ст. Правал палітыкі калектывізацыі і бяспекі. Пачатак Другой сусветнай вайны. Вызваленне Чырвонай Арміяй Заходняй Беларусі. Аб'яднанне беларускага народа ў складзе БССР.

Пачатак Вялікай Айчыннай вайны. Абарончыя баі на тэрыторыі Беларусі. Устанаўленне акупацыйнага рэжыму і яго мэты. Рабаванне гітлераўцамі гаспадарчых і культурных каштоўнасцяў Беларусі. Фашысцкі генацыд народа. Калабаранцкія арганізацыі і іх дзейнасць на карысць акупантаў.

Вызначальныя перамогі Чырвонай Арміі (бітвы пад Масквой, Сталінградам, Курскам), іх уплыў на ўздым партызанскага руху і падпольнай барацьбы. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. Пачатак вызвалення Беларусі. Аперацыя "Баграціён". Завяршальныя пераможныя аперацыі Чырвонай Арміі.

Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам. Ураджэнцы Беларусі на франтах вайны і ў еўрапейскім руху Супраціўлення. Захаванне памяці аб гераізме савецкага народа.

8. Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)

Геапалітычныя змены на міжнароднай арэне пасля Другой сусветнай вайны. Пачатак "халоднай вайны". Супрацьборства дзвюх сацыяльна-

палітычных сістэм. Барацьба за мір і разбраенне. Крызіс сусветнай сацыялістычнай сістэмы і яе распад. Заканчэнне "халоднай вайны".

Аднаўленне прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў першае пасляваеннае пяцігоддзе. Калектывізацыя ў Заходняй Беларусі. Эканамічнае развіццё БССР ва ўмовах пачатку навукова-тэхнічнай рэвалюцыі. Эканамічная рэформа 1965 г. і яе вынікі. Спецыялізацыя прамысловасці і сельскай гаспадаркі БССР ва ўмовах адзінага народнагаспадарчага комплексу СССР. Зніжэнне тэмпаў вытворчасці і нарастанне крызісных з'яў у эканаміцы. Палітыка перабудовы, курс на паскарэнне сацыяльна-эканамічнага развіцця. Чарнобыльская аварыя і яе наступствы. Паглыбленне эканамічнага крызісу ў СССР і БССР у канцы 80-х гг. XX ст.

Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР у першае пасляваеннае дзесяцігоддзе. Барацьба з антысавецкімі групоўкамі. Ідэалагічныя кампаніі і неабгрунтаваныя рэпрэсіі па палітычных матывах другой паловы 1940-х – пачатку 1950-х гг. Асуджэнне культа асобы І.В. Сталіна. Спробы дэмакратызацыі грамадска-палітычнага жыцця ў другой палове 1950-х – 1964 гг. Наростанне кансерватызму ў грамадска-палітычным жыцці ў 1970-я – першай палове 1980-х гг. Першыя крокі па рэфармаванню палітычнай сістэмы ў гады перабудовы. Змяненні ў Канстытуцыях СССР і БССР. Крызіс савецкага федэралізму. "Парад суверэнітэтаў рэспублік", барацьба за суверэнітэт Беларусі.

Адукацыя, навука і культура БССР у пасляваенны перыяд: дасягненні і праблемы. Дзяржаўная рэлігійная палітыка і становішча канфесій.

9. Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.

Жнівеньскія падзеі 1991 г. у СССР і БССР. Абвяшчэнне Рэспублікі Беларусь. Пачатак фарміравання органаў улады і кіравання рэспублікі на прынцыпах суверэнітэту. Распад СССР і ўтварэнне СНД. Заканадаўча-прававое афармленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Прыняцце Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь 1994 г. Выбары прэзідэнта і фарміраванне новай сістэмы ўлады. Рэспубліканскія рэферэндумы 1995 і 1996 г., іх вынікі. Дапаўненні і змяненні ў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь. Эвалюцыя "вертыкалі" улады і кіравання.

Працэс фарміравання Рэспублікі Беларусь як дэмакратычнай, сацыяльнай, прававой дзяржавы. Рэспубліканскі рэферэндум 17 кастрычніка 2004 г. і яго вынікі. Выбары Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь 2001, 2006, 2010, 2015 гг. Роля Усебеларускіх народных сходаў.

Крызісны стан прамысловасці і сельскай гаспадаркі ў пачатку 90-х гг. XX ст. Стварэнне перадумоў пераходу да рынкавай эканомікі, напрацоўка прававой базы, вызначэнне метадаў і накірункаў рэфармавання эканомікі. Распрацоўка і рэалізацыя беларускай мадэлі сацыяльна-эканамічнага інавацыйнага развіцця краіны. Дасягненні і праблемы беларускай эканомікі. Сучасны стан прамысловасці, сельскай гаспадаркі і сацыяльнай сферы Беларусі.

Геапалітычнае становішча Рэспублікі Беларусь ва ўмовах сусветных глабалізацыйных працэсаў. Міжнароднае прызнанне Рэспублікі Беларусь і змены ў знешнепалітычным стане краіны. Выпрацоўка стратэгіі і прынцыпаў знешняй палітыкі, яе шматвектарнасць. Беларуска-расійскія адносіны, стварэнне Саюза Беларусі і Расіі. Беларусь і СНД, фарміраванне мытнага саюза і адзінай эканамічнай прасторы.

Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь. Фарміраванне нацыянальнай сістэмы адукацыі. Складанасці навуковай працы, страты і здабыткі беларускай навукі. Стан гісторыка-культурнай спадчыны. Асноўныя накірункі развіцця літаратуры і мастацтва. Узаемаадносіны дзяржавы і царквы, адраджэнне рэлігійна-канфесійнага жыцця.

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
(дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС	Самастойная работа студэнта			
		18	16		30			
1.	<p>Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі 1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вивучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі. 2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі). 3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. 4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы). 5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2			2	<p>Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	

1.1.	<p>1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі.</p> <p>2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі.</p> <p>3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі.</p> <p>4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы.</p> <p>5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.</p>		2				[1]	вусныя адказы
2.	<p>Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.</p> <p>1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад.</p> <p>2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст.</p> <p>3. Барацьба супраць крыжацкай і мангола-татарскай агрэсіі.</p> <p>4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.</p>	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
2.1.	<p>1. Дзяржаўны лад у Полацкім княстве.</p> <p>2. Тураўская княжацкая дынастыя.</p> <p>3. З’яўленне і распаўсюджанне хрысціянства на беларускіх землях. Роля царквы ў грамадскім жыцці.</p> <p>4. Жыццё і дзейнасць рэлігійна-асветніцкіх дзеячоў.</p> <p>Е. Полацкая, К. Тураўскі, К. Смаляціч.</p>		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
3.	<p>Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)</p> <p>1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.</p> <p>2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт.</p> <p>3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.</p> <p>4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў</p>	2			4	Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Беларускія землі ў складзе ВКЛ”.	[1]	

	XIV – першай палове XVI ст.							
3.1.	1. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін. 2. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы. 3. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права. 4. Фарміраванне беларускай народнасці. 5. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай 1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай. 2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай. 3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай. 4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст. 5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
4.1.	1. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга. 2. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі. 3. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.) 1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1] [2] [3]	

	<p>2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.</p> <p>3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.</p> <p>4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.</p> <p>5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>							
5.1.	<p>1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.</p> <p>2. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.</p> <p>3. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.</p> <p>4. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны.</p> <p>5. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.</p>		2				[1] [2] [3]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
6.	<p>Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)</p> <p>1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі.</p> <p>2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).</p> <p>3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне</p>	2			2	Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Беларусь у 20–30-я гг. XX ст.”	[1]	

	<p>Беларускай народнай рэспублікі (БНР).</p> <p>4. Утварэнне ССРБ. Аб'яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.</p> <p>5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор.</p> <p>6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.</p>							
6.1.	<p>1. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 20–30-я гг. XX ст.</p> <p>2. БССР у гады новай эканамічнай палітыкі.</p> <p>3. Калектывізацыя і індустрыялізацыя ў БССР.</p> <p>4. Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.</p> <p>5. Усталяванне таталітарнага палітычнага рэжыму ў БССР.</p>		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
7.	<p>Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны</p> <p>1. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны.</p> <p>2. Пачатак Другой сусветнай вайны.</p> <p>3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым.</p> <p>4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў.</p> <p>5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.</p> <p>6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам.</p>	2			4	<p>Мультымедычная прэзентацыя.</p> <p>Карта “Беларусь у гады Вялікай Айчыннай вайны”.</p>	[1]	

8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.) 1. Беларусь ва ўмовах супрацьборства дзвюх сацыяльна-палітычных сістэм. 2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1950-х – першай палове 1980-х гг. 3. Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
8.1.	1. БССР у другой палове 1980-х гг. Палітыка перабудовы і асаблівасці яе правядзення ў БССР. 2. Пачатак працэса дэмакратызацыі ў БССР. Змены ў духоўным жыцці. 3. Адукацыя, навука і культура ў БССР у другой палове 1950-х –1980-я гг.		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст. 1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. 2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі). 3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.	2			2	Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	
9.1.	1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь. 2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь. 3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	18	16		30			Экзамен

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА

па спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура, 1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная дзейнасць (менеджмент у турызме)
(дзённая форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Магэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС	Самастойная работа студэнта			
		18	16		38			
1.	<p>Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі</p> <p>1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі.</p> <p>2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі).</p> <p>3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі.</p> <p>4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы).</p> <p>5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2			2	Мультимедыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	

1.1.	1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.		2		2		[1]	
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст. 1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад. 2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст. 3. Барацьба супраць крыжацкай і мангола-татарскай агрэсіі. 4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
2.1.	1. Дзяржаўны лад у Полацкім княстве. 2. Тураўская княжацкая дынастыя. 3. З’яўленне і распаўсюджанне хрысціянства на беларускіх землях. Роля царквы ў грамадскім жыцці. 4. Жыццё і дзейнасць рэлігійна-асветніцкіх дзеячоў. Е. Полацкая, К. Тураўскі, К. Смаляціч.		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.) 1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ. 2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт. 3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ. 4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV –	2			2	Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Беларускія землі ў складзе ВКЛ”.	[1]	

	першай палове XVI ст.							
3.1.	1. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін. 2. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы. 3. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права. 4. Фарміраванне беларускай народнасці. 5. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.		2		2		[1]	Рэйтынгавая работа №1. Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай 1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай. 2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай. 3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай. 4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст. 5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1]	
4.1.	1. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга. 2. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі. 3. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. –кастрычнік 1917 г.) 1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян. 2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р.	2			4	Мультымедычная прэзентацыя.	[1] [2] [3]	

	<p>Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.</p> <p>3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.</p> <p>4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.</p> <p>5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>							
5.1.	<p>1. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.</p> <p>2. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.</p> <p>3. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.</p> <p>4. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны.</p> <p>5. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.</p>		2		2		<p>[1]</p> <p>[2]</p> <p>[3]</p>	<p>Рэйтынгавая работа №2.</p> <p>Франтальнае апытанне.</p> <p>Выступленні з дакладамі і рэфератамі.</p>
6.	<p>Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)</p> <p>1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі.</p> <p>2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).</p> <p>3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай народнай рэспублікі (БНР).</p> <p>4. Утварэнне ССРБ. Аб’яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.</p> <p>5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор.</p> <p>6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.</p>	2			2	<p>Мультымедычная прэзентацыя.</p> <p>Карта “Беларусь у 20–30-я гг. XX ст.”</p>	[1]	

6.1.	<p>1. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 20 – 30-я гг. XX ст.</p> <p>2. БССР у гады новай эканамічнай палітыкі.</p> <p>3. Калектывізацыя і індустрыялізацыя ў БССР.</p> <p>4. Палітыка беларусізацыі. Развіццё адукацыі, навукі і культуры ў БССР у 1920–1930-я гг.</p> <p>5. Усталяванне таталітарнага палітычнага рэжыму ў БССР.</p>		2		2		[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
7.	<p>Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны</p> <p>1. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны.</p> <p>2. Пачатак Другой сусветнай вайны.</p> <p>3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым.</p> <p>4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў.</p> <p>5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.</p> <p>6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам.</p>	2			6	Мультимедыйная прэзентацыя. Карта “Беларусь у гады Вялікай Айчыннай вайны”.	[1]	
8.	<p>Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)</p> <p>1. Беларусь ва ўмовах супрацьборства дзвюх сацыяльна-палітычных сістэм.</p> <p>2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё БССР у другой палове 1950-х – першай палове 1980-х гг.</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў СССР і БССР.</p>	2			4	Мультимедыйная прэзентацыя.	[1]	
8.1.	<p>1. БССР у другой палове 1980-х гг. Палітыка перабудовы і асаблівасці яе правядзення ў БССР.</p> <p>2. Пачатак працэса дэмакратызацыі ў БССР. Змены ў духоўным жыцці.</p> <p>3. Адукацыя, навукі і культура ў БССР у другой палове 1950-х –1980-я гг.</p>		2				[1]	Рэйтынговая работа №3. Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.

9.	<p>Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі).</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.</p>	2			2	<p>Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	
9.1.	<p>1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.</p>		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	18	16					Залік

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА
(завочная форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС	Самастойная работа студэнта			
		6	4					
1.	<p>Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі 1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі. 2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі). 3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. 4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы). 5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2				<p>Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	

2.1.	<p>Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.</p> <p>1. Дзяржаўны лад у Полацкім княстве. 2. Тураўская княжацкая дынастыя. 3. З’яўленне і распаўсюджанне хрысціянства на беларускіх землях. Роля царквы ў грамадскім жыцці. 4. Жыццё і дзейнасць рэлігійна-асветніцкіх дзеячоў. Е. Полацкая, К. Тураўскі, К. Смаляціч.</p>		2				[1]	Фронтальнае апытанне. Выступленні з дакладамі і рэфератамі.
5.	<p>Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. –кастрычнік 1917 г.)</p> <p>1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян. 2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі. 3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы. 4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі. 5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>	2				Мультымедычная прэзентацыя.	[1] [2] [3]	
9.	<p>Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь. 2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI</p>	2				Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	

	ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі). 3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.							
9.1.	1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь. 2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь. 3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	6	4					Экзамен

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА

(завочная форма атрымання адукацыі з скарачаным тэрмінам навучання)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вывучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Матэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС	Самастойная работа студэнта			
		6	2					
1.	<p>Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі 1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вывучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі. 2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі). 3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. 4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы). 5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>	2				<p>Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	
5.	<p>Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. –кастрычнік 1917 г.) 1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка</p>	2				<p>Мультымедычная прэзентацыя.</p>	[1] [2] [3]	

	<p>расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.</p> <p>2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.</p> <p>3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.</p> <p>4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.</p> <p>5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>							
9.	<p>Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі).</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.</p>	2				Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.	[1]	
9.1.	<p>1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.</p>		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	6	2					Экзамен

ВУЧЭБНА-МЕТАДЫЧНАЯ КАРТА

па спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура, 1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная дзейнасць (менеджмент у турызме)
(завочная форма атрымання адукацыі)

Нумар раздзела, тэмы	Назва раздзела, тэмы; пералік вивучаемых пытанняў	Колькасць аўдыторных гадзін				Магэрыяльнае забеспячэнне заняткаў (наглядныя метадычныя дапаможнікі і інш.)	Літаратура	Формы кантролю ведаў
		Лекцыі	Семінарскія заняткі	КСРС	Самастойная работа студэнта			
		6	2					
1.	<p>Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі</p> <p>1. Прадмет, задачы і змест курса. Крыніцы вивучэння гісторыі Беларусі. Перыядызацыя айчыннай гісторыі.</p> <p>2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі).</p> <p>3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы</p>	2				<p>Мультымедычная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	

	<p>на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі.</p> <p>4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы).</p> <p>5. Вераванні старажытных балтаў і славян.</p>							
5.	<p>Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)</p> <p>1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.</p> <p>2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.</p> <p>3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.</p> <p>4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.</p> <p>5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.</p>	2				Мультымедыяная прэзентацыя.	[1] [2] [3]	

9.	<p>Суверэнная Беларусь ў канцы XX – пачатку XXI ст.</p> <p>1. Абвяшчэнне і станаўленне дзяржаўнага суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэфэрэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі).</p> <p>3. Грамадска-палітычнае жыццё ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст.</p>	2				<p>Мульты медыйная прэзентацыя. Карта “Рэспубліка Беларусь”.</p>	[1]	
9.1.	<p>1. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Рэспублікі Беларусь.</p> <p>2. Міжнароднае становішча і знешняя палітыка Рэспублікі Беларусь.</p> <p>3. Адукацыя, навука і культура Рэспублікі Беларусь.</p>		2				[1]	Тэсціраванне.
	Усяго	6	2					Залік

ІНФАРМАЦЫЙНА-МЕТАДЫЧНАЯ ЧАСТКА

ЛІТАРАТУРА

Асноўная літаратура

1. Брыгадзін, П. І. Гісторыя Беларусі ў кантэксце еўрапейскай цывілізацыі [Электронны рэсурс] : вучэб. дапам. / П. І. Брыгадзін. – Рэжым доступу: <https://www.gstu.by/sites/default/files/atoms/files/55/12/brygadzin.pdf>. – Дата доступу: 17.06.2019.

2. Дзяржаўнае кіраванне і грамадскае самакіраванне на тэрыторыі Беларусі (канец XVIII – пачатак XX ст.) : вучэб.-метад. дапам. / А. П. Жытко [і інш.] ; пад агул. рэд. А. П. Жытко. – Мінск : Беларус. дзярж. пед. ун-т, 2017. – 320 с.

3. Каханоўскі, А. Г. Гісторыя Беларусі другой паловы XIX – пачатку XX ст. : вучэб.-метад. дапам. / А. Г. Каханоўскі. – Мінск : Беларус. дзярж. ун-т, 2017. – 251 с.

Дадатковая літаратура

1. Вялікае княства Літоўскае : ВКЛ : энцыклапедыя : у 2 т. / Беларус. навук.-даслед. ін-т дакументазнаўства і арх. справы ; рэдкал.: Г. П. Пашкоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. Энцыкл., 2005–2006. – 2 т.

2. Гісторыя Беларусі : у 6 т. / рэдкал.: М. Касцюк (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Современ. шк. : Экоперспектива, 2007–2011. – 6 т.

3. Гісторыя беларускай дзяржаўнасці ў канцы XVIII – пач. XXI ст. : у 2 кн. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі ; рэдкал.: А. А. Каваленя (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2011–2012. – 2 кн.

4. Грамадска-палітычнае жыццё ў Беларусі 1772–1917 гг. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т гісторыі ; А. У. Унучак [і інш.] ; рэдкал.: В. В. Даніловіч (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. навука, 2018. – 573 с.

5. История Беларуси в контексте европейской цивилизации : учеб. пособие / С. А. Елизаров [и др.]. – 2 изд., испр. – Минск : Высш. шк., 2016. – 398 с.

6. История Беларуси в контексте мировых цивилизаций : учеб. пособие / В. И. Голубович [и др.] ; под ред. Н. И. Полетаевой, А. М. Сасим. – Минск : Экоперспектива, 2017. – 147 с.

7. История белорусской государственности : моногр. : в 5 т. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т історыі ; редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2019. – Т. 1 : Белорусская государственность: от истоков до конца XVIII в. / А. А. Коваленя [и др.] ; отв. ред. тома: О. Н. Левко, В. Ф. Голубев. – Минск : Беларус. навука, 2018. – 598 с.

8. История белорусской государственности : моногр. : в 5 т. / Нац. акад. навук Беларусі, Ін-т історыі ; редкол.: А. А. Коваленя (гл. ред.) [и др.]. – Минск : Беларус. навука, 2018–2019. – Т. 2 : Белорусская государственность в

период Российской империи (конец XVIII – начало XX в.) / Н. В. Смехович [и др.] ; отв. ред. тома: Н. В. Смехович, А. В. Унучек, Е. Н. Филатова. – Минск : Беларус. навука, 2019. – 413 с.

9. Мельник, В. А. Основы идеологии белорусского государства : учеб. пособие / В. А. Мельник. – 3-е изд., испр. – Минск : Выш. шк., 2013. – 342 с.

10. Новик, Е. К. История Беларуси: с древнейших времен до 2013 г. : учеб. пособие / Е. К. Новик, И. Л. Качалов, Н. Е. Новик ; под ред. Е. К. Новика. – 4-е изд., испр. и доп. – Минск : Выш. шк., 2013. – 558 с.

11. Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : энцыклапедыя : у 6 т. / Беларус. Энцыкл. ; рэдкал.: М. А. Ткачоў (гал. рэд.) [і інш.]. – Мінск : Беларус. Энцыкл., 1993 – 2003. – 6 т.

Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	2	Скласці апорны канспект па пытаннях: 1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў	Праверка канспектаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	2	Скласці прэзентацыі “Барацьба з татарамангольскім нашэсцем і рыцарамі-крыжакамі”, “Перадумовы утварэння беларуска-літоўскай дзяржавы.”	Аналіз прэзентацый
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	4	Скласці канспект “ВКЛ у 30–80-я гады XV ст.”; “Складванне этнічнай тэрыторыі беларусаў”.	Аналіз канспектаў
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	4	Напісаць эсэ па тэме на выбар: 1. “Брэсцкая царкоўная ўнія – выратаванне ад духоўнай смерці?” 2. “Мікалай Радзівіл Чорны – князь-рэфарматар?”	Дыскусія па тэмам эсэ
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік	4	Скласці апорны канспект “Віленскі ўніверсітэт – цэнтр польскага апазіцыйнага і рэвалюцыйна-	Праверка канспектаў

	1917 г.)		шляхецкага руху”, “Сталыпінская аграрная рэформа”, “Беларускі нацыянальны рух (1901–1914 гг.)”.	
6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)	4	Складзі табліцы “Палітыка ваеннага камунізма і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”, “Новая эканамічная палітыка і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”.	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	4	Сфарміраваці інфармацыйныя блокі “Мабілізацыя і эвакуацыя насельніцтва з БССР”, “Калабарацыя ў Беларусі. БЦР, БНС, СБМ, БКА”.	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	4	Складзі ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт
9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	2	Складзі апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	30		

**Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў дзённай формы атрымання адукацыі
па спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура,
1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная
дзеясць (менеджмент у турызме)**

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	4	Скласці апорны канспект па пытаннях: 1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў	Праверка канспектаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	4	Скласці прэзентацыі “Барацьба з татарамангольскім нашэсцем і рыцарамі-крыжакамі”, “Перадумовы утварэння беларуска-літоўскай дзяржавы.”	Аналіз прэзентацый
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	4	Скласці канспект “ВКЛ у 30–80-я гады XV ст.”; “Складванне этнічнай тэрыторыі беларусаў”.	Аналіз канспектаў
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	4	Напісаць эсэ па тэме на выбар: 1. “Брэсцкая царкоўная ўнія – выратаванне ад духоўнай смерці?” 2. “Мікалай Радзівіл Чорны – князь-рэфарматар?”	Дыскусія па тэмам эсэ

5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)	6	Скласці апорны канспект “Віленскі ўніверсітэт – цэнтр польскага апазіцыйнага і рэвалюцыйна-шляхецкага руху”, “Сталыпінская аграрная рэформа”, “Беларускі нацыянальны рух (1901–1914 гг.)”.	Праверка канспектаў
6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 г.)	4	Скласці табліцы “Палітыка ваеннага камунізма і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”, “Новая эканамічная палітыка і яе асаблівасці на тэрыторыі Беларусі”.	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	6	Сфарміраваці інфармацыйныя блокі “Мабілізацыя і эвакуацыя насельніцтва з БССР”, “Калабарацыя ў Беларусі. БЦР, БНС, СБМ, БКА”, “Ураджэнцы Беларусі на франтах вайны і ў еўрапейскім руху Супраціўлення”.	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	4	Скласці ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт
9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	2	Скласці апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	38		

Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	4	Складзі апорны канспект па наступных пытаннях: 1. Пeryядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.	Праверка канспектаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	6	Складзі канспект наступным пытанням: 1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад. 2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст. 3. Барацьба супраць крыжацкай і мангола-татарскай агрэсіі. 4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.	Аналіз канспектаў
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	8	Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытанням: 1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ. 2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт. 3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ. 4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.	Аналіз канспектаў

			<p>5. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін.</p> <p>6. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы.</p> <p>7. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права.</p> <p>8. Фарміраванне беларускай народнасці.</p> <p>9. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.</p>	
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	8	<p>Складзі апорны канспект па наступным пытанням:</p> <p>1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.</p> <p>2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.</p> <p>5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.</p> <p>6. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.</p> <p>7. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.</p> <p>8. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.</p>	Праверка канспектаў
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец	6	<p>Падабраць літаратуру па праблемным пытанням, складзі канспект:</p>	Праверка канспектаў

	XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)	
--	---------------------------------	--

1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.
2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.
3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы.
4. Адмена прыгоннага права. Асабліваці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.
5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асабліваці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.
6. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі.
7. Развіцё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст.
8. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г.
9. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны.
10. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст.

6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 гг.)	6	<p>Складзі табліцы па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі. 2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з'езд (снежань 1917 г.). 3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР). 4. Утварэнне ССРБ. Аб'яднанне ССРБ з Літоўскай ССР. 5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор. 6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча 	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	6	<p>Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абвастэрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны. 2. Пачатак Другой сусветнай вайны. 3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым. 4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. 5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. 6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам. 	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	8	Складзі ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт

9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	2	Скласці апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”.	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	54		

Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі з скарочаным тэрмінам навучання

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	4	Складзі апорны канспект па наступных пытаннях: 1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.	Праверка канспектаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	6	Складзі канспект наступным пытанням: 1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад. 2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст. 3. Барацьба супраць крывічскай і мангола-татарскай агрэсіі. 4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.	Аналіз канспектаў
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	8	Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытанням: 1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ. 2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт. 3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.	Аналіз канспектаў

			<p>4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.</p> <p>5. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін.</p> <p>6. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы.</p> <p>7. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права.</p> <p>8. Фарміраванне беларускай народнасці.</p> <p>9. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.</p>	
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	8	<p>Складзі апорны канспект па наступным пытанням:</p> <p>1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.</p> <p>2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.</p> <p>5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.</p> <p>6. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.</p> <p>7. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.</p> <p>8. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.</p>	Праверка канспектаў

5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)	8
----	--	---

<p>Падабраць літаратуру па праблемным пытанням, складзі канспект:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян. 2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі. 3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы. 4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі. 5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг. 6. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі. 7. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст. 8. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г. 9. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны. 10. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст. 	<p>Праверка канспектаў</p>
--	----------------------------

6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 гг.)	6	<p>Складзі табліцы па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі. 2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.). 3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР). 4. Утварэнне ССРБ. Аб’яднанне ССРБ з Літоўскай ССР. 5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор. 6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча 	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	6	<p>Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны. 2. Пачатак Другой сусветнай вайны. 3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым. 4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. 5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. 6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам. 	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	6	Складзі ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт

9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	4	Скласці апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”.	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	56		

Патрабаванні да выканання самастойнай работы студэнтаў завочнай формы атрымання адукацыі спецыяльнасцям 1-03 04 04 Сацыяльная і псіхалага-педагагічная дапамога, 1-03 02 01 Фізічная культура, 1-88 01 02 01 Аздараўленчая і адаптыўная фізічная культура (аздараўленчая), 1-89 02 01-02 Спартыўна-турыстычная дзейнасць (менеджмент у турызме)

№ п/п	Назва тэмы	Кол-ць гадзін на СРС	Заданне	Форма выканання
1.	Уводзіны ў дысцыпліну “Гісторыя”. Першабытнае грамадства на тэрыторыі Беларусі	6	Складзі апорны канспект па наступных пытаннях: 1. Перыядызацыя першабытнай гісторыі. 2. Пачатак засялення людзьмі сучаснай тэрыторыі Беларусі. 3. Балцкія плямёны на тэрыторыі Беларусі. 4. Крывічы, дрыгавічы і радзімічы. 5. Асноўныя канцэпцыі паходжання беларусаў.	Праверка канспектаў
2.	Дзяржаўныя ўтварэнні на беларускіх землях у IX–XIII стст.	8	Складзі канспект наступным пытаннем: 1. Утварэнне першых княстваў на тэрыторыі Беларусі. Іх палітычнае развіццё і дзяржаўны лад. 2. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у IX–XIII стст. 3. Барацьба супраць крыжацкай і мангола-татарскай агрэсіі. 4. Рэлігія і культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.	Аналіз канспектаў
3.	Беларускія землі ў складзе Вялікага Княства Літоўскага (другая палова XIII – першая палова XVI ст.)	8	Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытаннем: 1. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ. 2. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт. 3. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу	Аналіз канспектаў

			<p>Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.</p> <p>4. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.</p> <p>5. Развіццё сельскай гаспадаркі і феадальных адносін.</p> <p>6. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальваркавай сістэмы.</p> <p>7. Развіццё гарадоў, рамяства і гандлю. Магдэбургскае права.</p> <p>8. Фарміраванне беларускай народнасці.</p> <p>9. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.</p>	
4.	Беларускія землі ў складзе Рэчы Паспалітай	8	<p>Скласці апорны канспект па наступным пытанням:</p> <p>1. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.</p> <p>2. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>3. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.</p> <p>4. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.</p> <p>5. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.</p> <p>6. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.</p> <p>7. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.</p>	Праверка канспектаў

			8. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.	
5.	Становішча беларускіх зямель у складзе Расійскай дзяржавы (канец XVIII ст. – кастрычнік 1917 г.)	8	<p>Падабраць літаратуру па праблемным пытанням, скласці канспект:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян. 2. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі. 3. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго наступствы. 4. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі. 5. Буржуазныя рэформы 60–70-х гг. XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг. 6. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі, яго сацыяльна-эканамічныя вынікі. 7. Развіццё капіталізму ў другой палове XIX – пачатку XX ст. 8. Беларусь у перыяд буржуазна-дэмакратычных рэвалюцый 1905–1907 гг. і Лютаўскай рэвалюцыі 1917 г. 9. Становішча Беларусі ў гады Першай сусветнай вайны. 10. Культура Беларусі ў XIX – пачатку XX ст. 	Праверка канспектаў

6.	Савецкая грамадска-палітычная сістэма ў Беларусі (кастрычнік 1917 – чэрвень 1941 гг.)	8	<p>Скласці табліцы па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўсталяванне савецкай улады ў Беларусі. 2. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з'езд (снежань 1917 г.). 3. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне Беларускай Народнай Рэспублікі (БНР). 4. Утварэнне ССРБ. Аб'яднанне ССРБ з Літоўскай ССР. 5. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор. 6. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча 	Тэсціраванне
7.	Беларусь у гады Другой сусветнай вайны і Вялікай Айчыннай вайны	6	<p>Сфарміраваць інфармацыйныя блокі па наступным пытанням:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Абвастрэнне супярэчнасцей паміж вядучымі краінамі свету напярэдадні Другой сусветнай вайны. 2. Пачатак Другой сусветнай вайны. 3. Акупацыя фашысцкай Германіяй Беларусі. Акупацыйны рэжым. 4. Баявая дзейнасць партызан і падпольшчыкаў. 5. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. 6. Вынікі вайны для беларускага народа і яго ўклад у перамогу над фашызмам. 	Праверка канспектаў
8.	Савецкая Беларусь: дасягненні і праблемы стваральнай працы народа (1945–1991 гг.)	8	Скласці ментальную карту “Культура Беларусі ў 1941–1991 гг.”.	Прэзентацыя ментальных карт

9.	Суверэнная Беларусь у канцы XX – пачатку XXI ст.	2	Скласці апорны канспект “Курс на паглыбленне інтэграцыйных працэсаў”.	Праверка і аналіз канспектаў
	Усяго:	62		

Прыкладны спіс пытанняў да экзамена і заліку па курсу “Гісторыя”

1. Прадмет, задачы і змест курса “Гісторыя”. Крыніцы. Перыядызацыя гісторыі Беларусі.
2. Найстаражытнае насельніцтва на тэрыторыі беларускіх зямель (каменны, бронзавы і ранні жалезны вякі).
3. Балты і славяне ў VI–VIII стст. Паселішчы на тэрыторыі Беларусі. Гаспадарка. Гандаль. Рамёствы. Жыццё і заняткі. Вераванні старажытных балтаў і славян.
4. Усходнеславянскія саюзы плямён (крывічы-палачане, дрыгавічы, радзімічы).
5. Раннефеадальныя княствы на тэрыторыі Беларусі, іх палітычнае і сацыяльна-эканамічнае развіццё.
6. Беларускія землі ва ўмовах феадальнай раздробленасці. Барацьба супраць крыжакоў і татара-манголаў (XII–XIII стст.).
7. Увядзенне хрысціянства. Культура беларускіх зямель у IX–XIII стст.
8. Утварэнне Вялікага Княства Літоўскага: розныя падыходы і канцэпцыі. Роля беларускіх зямель у станаўленні ВКЛ.
9. Дынастычная барацьба ў Вялікім Княстве Літоўскім у другой палове XIV ст. Крэўская ўнія. Ягайла. Кейстут. Вітаўт.
10. Знешняя палітыка Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст.
11. Асаблівасці дзяржаўнага і саслоўнага ладу Вялікага Княства Літоўскага ў XIV – першай палове XVI ст. Тры статуты ВКЛ.
12. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх зямель у XIV – першай палове XVI ст. Аграрная рэформа 1557 г. Станаўленне фальварачна-паншчыннай гаспадаркі.
13. Фарміраванне беларускай народнасці.
14. Культура Беларусі другой паловы XIII – першай паловы XVI ст.
15. Люблінская ўнія і ўтварэнне Рэчы Паспалітай.
16. Грамадска-палітычны лад Рэчы Паспалітай. Дзяржаўна-прававое становішча ВКЛ у складзе Рэчы Паспалітай.
17. Рэфармацыя і Контррэфармацыя на тэрыторыі Беларусі ў XVI–XVII стст. Кальвінізм. Арыянства. Дзеячы рэфармацыі (Мікалай Радзівіл Чорны, С. Будны, В. Цяпінскі). Дзейнасць ордэна езуітаў у Беларусі. П. Скарга.
18. Брэсцкая царкоўная ўнія. Барацьба беларускага народа супраць польска-каталіцкай экспансіі.
19. Знешняя палітыка Рэчы Паспалітай. Войны другой паловы XVI – XVIII ст.
20. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларусі ў складзе Рэчы Паспалітай.
21. Падзелы Рэчы Паспалітай: прычыны і вынікі.
22. Культура Беларусі ў другой палове XVI – XVIII ст.

23. Асноўныя напрамкі палітыкі самадзяржаўя ў Беларусі ў першай палове XIX ст. Падзел тэрыторыі беларускіх зямель на губерні. Саслоўная палітыка расійскага ўрада. Падаткі і павіннасці сялян.

24. Беларусь у вайне 1812 г. Становішча насельніцтва Беларусі падчас вайны. Акупацыйны рэжым. Бітва на р. Беразіна. Вынікі вайны для Беларусі.

25. Грамадска-палітычны рух на беларускіх землях у першай трэці XIX ст. Філаматы. Філарэты. Дзекабрысты. “Таварыства ваенных сяброў”. Паўстанне 1830–1831 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі і яго наступствы.

26. Адмена прыгоннага права. Асаблівасці правядзення аграрнай рэформы ў Беларусі.

27. Буржуазныя рэформы 60–70-х гадоў XIX ст. і асаблівасці іх правядзення ў Беларусі. Контррэформы 80–90-х гг.

28. Паўстанне 1863–1864 гг. у Польшчы, Літве і Беларусі.

29. Сацыяльна-эканамічнае развіццё беларускіх губерняў у парэформенны перыяд і на рубяжы XIX–XX ст.

30. Грамадска-палітычнае становішча Беларусі ў канцы XIX – пачатку XX ст. Агульнарасійскія палітычныя партыі. Першая расійская рэвалюцыя.

31. Беларускі нацыянальны рух ў канцы XIX – пачатку XX ст. БСГ.

32. Пачатак Першай сусветнай вайны. Змены ў грамадска-палітычным і эканамічным жыцці Беларусі. Беларускі нацыянальны рух у 1915–1916 гг.

33. Лютаўская буржуазна-дэмакратычная рэвалюцыя. Падзеі на Беларусі, выкліканыя рэвалюцыяй.

34. Фарміраванне беларускай нацыі.

35. Культура Беларусі канца XVIII – першай палове XIX ст.

36. Адукацыя, навука і культура Беларусі ў другой палове XIX – пачатку XX ст. Навуковае вывучэнне этнаграфіі і мовы беларускага народа. Беларуская літаратура. Тэатр. Жывапіс.

37. Кастрычніцкая рэвалюцыя і ўстанаўленне савецкай улады на Беларусі.

38. Размежаванне палітычных сіл на Беларусі пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі. Першы Ўсебеларускі з’езд (снежань 1917 г.).

39. Беларусь ва ўмовах пашырэння нямецкай акупацыі ў 1918 г. Брэсцкі мірны дагавор. Абвяшчэнне БНР.

40. Утварэнне ССРБ. Аб’яднанне ССРБ з Літоўскай ССР.

41. Беларусь у перыяд польскай інтэрвенцыі (1919–1920 гг.). Аднаўленне ССРБ. Рыжскі мірны дагавор.

42. Новая эканамічная палітыка ў БССР, яе сутнасць і вынікі.

43. Асаблівасці і вынікі правядзення палітыкі сацыялістычнай індустрыялізацыі ў БССР у 20–30-я гг. XX ст.

44. Калектывізацыя сельскай гаспадаркі БССР у 20–30-я гг. XX ст.

45. Грамадска-палітычнае жыццё БССР у 20–30-я гг. XX ст. Ажыццяўленне палітыкі беларусізацыі.

46. Палітычная барацьба ў СССР і БССР у 20–30-я гг. XX ст.: прычыны, маштабы, розныя меркаванні.

47. Культурнае будаўніцтва ў Беларускай ССР у 20–30-я гг. XX ст.

48. Заходняя Беларусь пад уладай Польшчы (1921–1939 гг.): сацыяльна-эканамічнае, палітычнае і культурнае становішча.
49. БССР у пачатку Вялікай Айчыннай вайны.
50. Акупацыйны рэжым на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
51. Антыфашысцкая барацьба на тэрыторыі Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны.
52. Вызваленне Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў.
53. Аднаўленне народнай гаспадаркі Беларусі ў першыя гады пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны (1946–1950 гг.).
54. Сацыяльна-эканамічнае развіццё Беларускай ССР у 50-я – першай палове 80-х гадоў XX ст.
55. Грамадска-палітычнае развіццё Беларускай ССР у другой палове 40-х – першай палове 80-х гг. XX ст.
56. Культура Беларускай ССР у 1946–1985 гг.
57. Палітыка перабудовы. Ліквідацыя СССР.
58. Абвяшчэнне суверэннай Рэспублікі Беларусь.
59. Эвалюцыя палітычнай сістэмы ў Рэспубліцы Беларусь у другой палове 1990-х гг. – пачатку XXI ст. Рэспубліканскі рэферэндум 1996 г. і яго вынікі. Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь 1994 г. (са змяненнямі і дапаўненнямі). Асновы ідэалогіі беларускай дзяржавы.
60. Грамадска-палітычнае жыццё Рэспублікі Беларусь на сучасным этапе (1991–2019 гг.).
61. Асаблівасці сацыяльна-эканамічнага развіцця Беларусі ў сучасных умовах (1991–2019 гг.).
Культура Беларусі на сучасным этапе (1991–2019 гг.).

Пералік выкарыстоўваемых сродкаў дыягностыкі

Для кантроля якасці адукацыі выкарыстоўваюцца наступныя сродкі дыягностыкі:

- напісанне рэфератаў па асобным тэмам дысцыпліны з выкарыстаннем архіўных матэрыялаў, манаграфічнай і перыядычнай літаратуры;
- тэсты па асобным тэмам дысцыпліны;
- вуснае апытанне;
- вусныя залікі;
- вусныя і пісьмовыя экзамены па дысцыпліне.

Адзнака ведаў, уменняў і навыкаў студэнтаў ацэньваецца па 10-бальнай шкале (1, 2, 3.....9, 10).

Крытэрыі ацэнкі ведаў студэнтаў (экзамен)

Інтэгральная 10-бальная шкала ацэнкі вучэбных дасягненняў навучэнцаў

0 балаў. Адсутнасць адказа або адмова ад адказу.

Нізкі ўзровень (рэцэптыўны)

1 бал. Пазнанне аб'екта вывучэння, распазнанне асобных вядомых тэрмінаў і фактаў, праяўленне імкнення пераадолець вучэбныя цяжкасці, праявы сітуацыйнага інтарэсу да вучобы і прадмету.

2 бала. Пазнаванне аб'екта вывучэння, распазнанне вызначэнняў, структурных элементаў ведаў, праяўленне валявых намаганняў і матывацыі вучэння.

Здавальняючы (рэцэптыўна-прадукцыйны)

3 бала. Няпоўнае ўзнаўленне праграмнага матэрыялу на ўзроўні памяці, наяўнасць сутных, але пераадаленых з дапамогай выкладчыка памылак, праявы сітуацыйнага інтарэсу да вучобы і прадмету.

4 бала. Асваенне вучэбнага матэрыялу на рэпрадукцыйным узроўні і няпоўнае яго ўзнаўленне, наяўнасць памылак, якія можна паправіць пры дадатковых пытаннях выкладчыка.

Сярэдні (рэпрадукцыйна-прадукцыйны)

5 балаў. Усвядомленае ўзнаўленне праграмнага вучэбнага матэрыялу, у тым ліку рознай ступені складанасці з нязначнымі памылкамі, цяжкасці ў прымяненні асобных спецыяльных уменняў і навыкаў, зацікаўленасць у вучобе і дасягненні вынікаў.

6 балаў. Поўнае ўзнаўленне праграмнага матэрыялу з нязначнымі памылкамі, прымяненне ведаў у знаёмай сітуацыі па ўзору, прымяненне спецыяльных, агульнавучэбных і інтэлектуальных уменняў і навыкаў з нязначнай дапамогай выкладчыка, настойлівасць і імкненне пераадолець цяжкасці.

Дастатковы (прадукцыйны)

7 балаў. Валоданне праграмным вучэбным матэрыялам, у тым ліку рознай ступені цяжкасці, уменне прымяняць яго ў знаёмай сітуацыі, наяўнасць адзінкавых неістотных памылак у дзеяннях; самастойнае прымяненне спецыяльных, агульнавучэбных і інтэлектуальных уменняў і навыкаў; праява імкненняў да творчага пераносу ведаў, арганізаванасці, самакрытычнасці, рэфлексіі.

8 балаў. Валоданне праграмным вучэбным матэрыялам і аперыраванне ім у знаёмай і незнаёмай сітуацыях; наяўнасць адзіных неістотных памылак у дзеяннях, самастойна выпраўляемых студэнтам; наяўнасць вопыту творчай дзейнасці; праявы добрасумленнасці, адказнасці, самаацэнкі.

Высокі (прадуктыўны творчы)

9 балаў. Свабоднае валоданне праграмным вучэбным матэрыялам рознай ступені цяжкасці ў незнаёмай сітуацыі; выкананне заданняў творчага характару, высокі ўзровень самастойнасці і эрудыцыі.

10 балаў. Свабоднае валоданне праграмным вучэбным матэрыялам рознай ступені цяжкасці з выкарыстаннем звестак з іншых вучэбных дысцыплін; уменне ўсвядомлена і аператыўна трансфармаваць атрыманыя веды для вырашэння праблем у нестандартных сітуацыях; праявы мэтанакіраванасці, адказнасці, пазнавальнай актыўнасці, творчых адносін да вучобы.

ПРАТАКОЛ УЗГАДНЕННЯ ВУЧЭБНАЙ ПРАГРАМЫ

Назва дысцыпліны, з якой патрабуецца ўзгадненне	Назва кафедры	Прапановы аб зменах у змесце вучэбнай праграмы па вывучаемай вучэбнай дысцыпліне	Рашэнне, прынятае кафедрай, якая распрацавала вучэбную праграму (з указаннем даты і нумару пратакола)
Гісторыя Беларусі	Гісторыі Беларусі і славянскіх народаў	Узгоднена на ўзроўні вучэбных праграм	Пратакол ад 11.04.2017 г. № 4